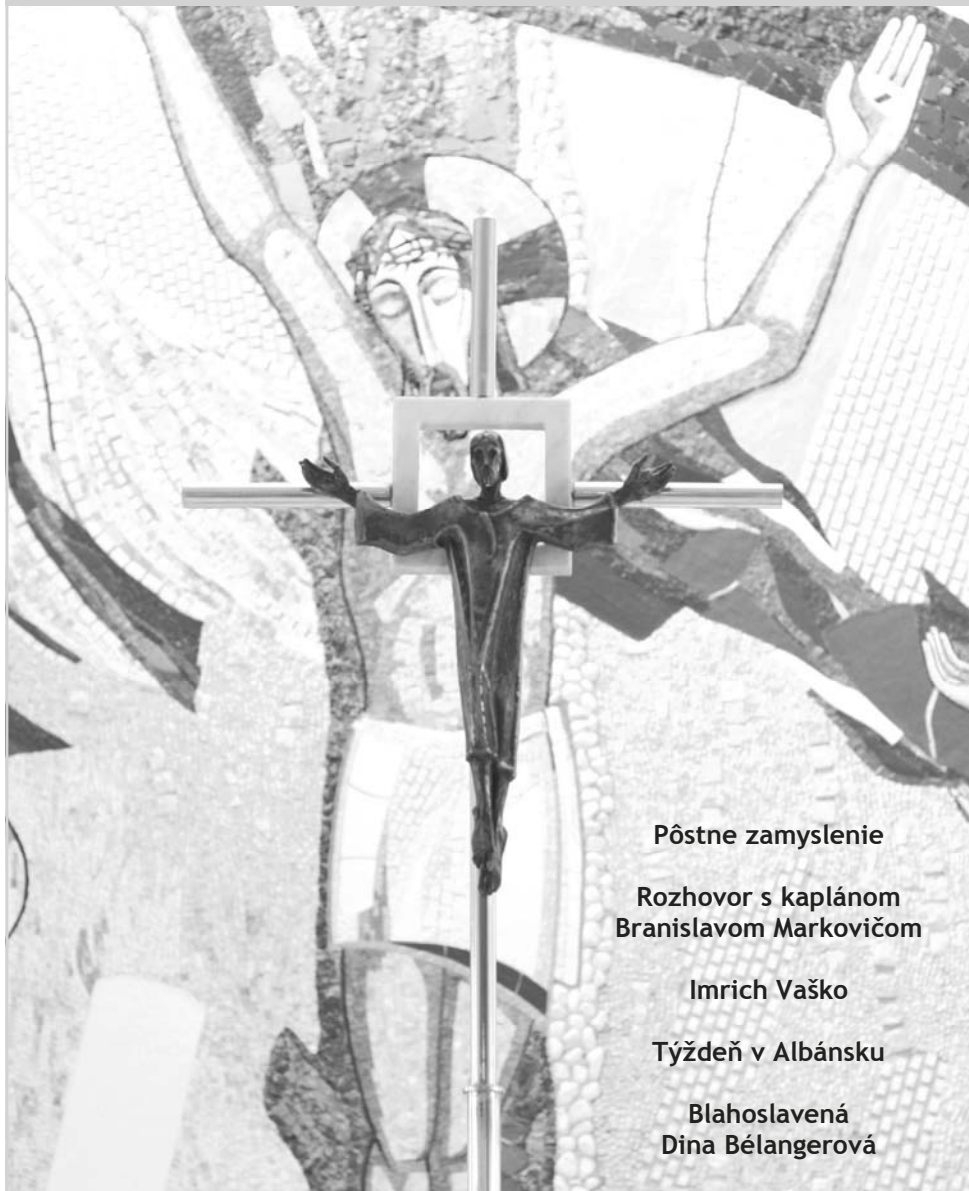

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XVIII. ČÍSLO 2 FEBRUÁR 2010

Pôstne zamyslenie

Rozhovor s kaplánom
Branislavom Markovičom

Imrich Vaško

Týždeň v Albánsku

Blahoslavená
Dina Bélangerová

Diskusia, v ktorej radšej nediskutovať

V súčasnosti je v móde robiť prednášky spojené s diskusiou, prevádzkovať na internete rôzne fóra, kde sa môže hocikto k hocičomu vyjadriť, v televízii tiež bývajú rôzne debaty politikov, odborníkov a rôznych iných ľudí, robia sa ankety, diskutuje sa. Dobré je, že máme každý svoj vlastný názor, že sa vieme porozprávať, že poznávame názory aj iných ľudí, že je medzi nami komunikácia.

Aj v evanjeliu nachádzame diskusiu. Rozhovor Ježiša s diablom. (Lk 4,1-13 alebo Mt 4,1-11) Pokúšať Boha je zrejme už vopred odsúdené na neúspech, ale napriek tomu to diabol vyskúšal. A Boh to dovolil zrejme kvôli tomu, aby sme videli, ako také pokušenie prebieha.

Diabol prišiel za Ježišom práve vtedy, keď predpokladal, že bude mať úspech. Ježiš sa totiž štyridsať dní a nocí postil, bol teda zrejme vyčerpaný. Toto býva dosť často príčinou pokušení. Všimnime si to aj na sebe: keď sme unavení z práce, zo štúdia alebo z niečoho iného, veľmi ľahko znervóznieme, vybuchneme, možno kričíme a žiadame, aby nás nechali na pokoji. V únave diabol cíti úspech, preto tam viac pokúša.

V prvom pokušení Ježiša žiada, aby ukázal svoju božskú moc a premenil kamene na chlieb. Možno sa nám to ani nezdá ako pokušenie, ved' bol predsa Boh a mohol to spraviť. No Ježiš hovorí: „Nielen z chleba je živý človek.“ Vyjadruje tým, že je nielen Bohom, ale človekom, plne poslušným Bohu, teda bude robiť to, čo mu povie Boh, nie satan. Je tu určitá súvislosť s pokušením, kto-

ré bolo v raji, tam diabol pokúšal Evu slovami: „Budete ako Boh.“ Diabol má úspech vtedy, ak zabudneme, že sme závislí na Bohu, alebo ak sa pokúšame byť nezávislými od Boha, ak nám je Boh a jeho vôľa ľahostajná.

V druhom pokušení diabol zobral Ježiša na vrchol chrámu a chce, aby sa vrhol dolu, ved' v Písme stojí, že ho Boh zachráni. No keď diabol povedal „A“, Ježiš dodáva „B“ - Nebudíš pokúšať Pána svojho Boha, aj to je v Písme. Ježiš používal svoju zázračnú moc, no len vtedy, keď ho Božia vôľa doviedla do situácie, kde ju použil. Nepoužíval ju bez príčiny a opovážlivo sa nespoliehal na slová Písma. Nemôžeme využívať z Písma len to, čo sa nám hodí, a len tam, kde sa nám to pasuje.

Posledné pokušenie je už bez akejkoľvek obálky, satan otvorene hovorí: „Všetko na svete ti dám. Chcem len jedno, aby si predo mnou padol a klaňal sa mi.“ Je to veľké pokuše-

nie, aj dnes ho cítiť medzi nami. Mať, čím viac a za každú cenu. Aj za cenu, že satan bude mať nado mnou moc - práve cez ten majetok. Vtedy sa už človek neklania Bohu, ale majetku, slúži mamone. Ježiš zase argumentuje Písmom: „Napísané je: Jedine Bohu budeš slúžiť a jemu sa klaňať.“ A kategoricky mu rozkazuje: „Odíď!“ Vtedy prichádzajú anjeli a on dostáva všetko, čo potrebuje. Zvítazil nad pokušením diabla. Diskusiu rozhodne a rázne ukončil.

Diabol veľmi rád diskutuje. Je veľmi inteligentný a šikovný. Vie nás oklamať a my to ani nezbadáme. Ježiš s ním nevyjednával, rázne mu povedal pravdu a poslal ho preč. To je vlastne správny postoj pri pokušení. Nevyjednávať, nepopúšťať - veď toto by som ešte mohol, toto nie je až také zlé; dnes si chcem ešte

užiť, zajtra si už dám pozor... Ak sa človek pustí do reči a relativizovania so zlým duchom, zvyčajne to neskončí dobre.

Sme na začiatku pôstu. Nech je to čas, v ktorom budeme ráznejší voči pokúšaniu, v ktorom nebudeme vyjednávať s diablom. Od pokušenia sa radšej chráňme, utekajme pred situáciami, kde by sme sa mohli dostať do pokušenia. A ak nás začne diabol pokúšať, nevyjednávajme. Veď pôst je aj o sebazaprení, o tom, že sa rozhodneme pre to, čo je síce menej príjemné, čo nás stojí viacej síl, no posunie nás to k Bohu zase o čosi bližšie.

Michal Masný
(zo stránky www.knazi.sk,
redakčne upravené)
Kresba: Gustav Dore

Blahoželanie k narodeninám

Mládež a deti z našej farnosti sa po detskom maškarnom plese, ktorý zorganizovali poslednú januárovú nedeľu, zišla na fare. Bolo na to viac dôvodov, no chceme spomenúť hlavne jeden z nich - gratuláciu k narodeninám s prekvapením v podobe torty pre oslávenca, dekana Martina Dada, ktorý oslávil svojich 33 rokov života.

Milý náš pán dekan, k blahoželaniu sa pripája aj naša redakcia a všetci farníci. Nech Vás Pán Boh živí a žehná. Nech Vám často dáva dôvod na radosť a úsmev, ktorým nás pravidelne obdarúvate. Nech Vám nadelí veľa síl do pastoračnej práce. To Vám zo srdca vyprosujú vaši farníci.

Redakcia

Je krásne, aké sú božie cesty nevyspytateľné

Krátko po preložení pána kaplána Pavla Cerovského, presnejšie 1. februára 2010, uviedol pán dekan Martin Dado do služby nového pána kaplána, Branislava Markoviča (30).

Z ned'alekej Handlovej putoval len nedávno do Zvolena a odtiaľ prišiel Branislav do Prievidze. Na miesto, kde ešte minulý rok vykonával službu kaplána jeho rodný brat Daniel Markovič.

Branislav Markovič sa narodil 14. apríla 1980 v Považskej Bystrici ako tretie dieťa Alfonza a Olgy Markovičovcov. Doma ho už čakali starší súrodenci Daniel a Martina. Detstvo prežil v Púchove, kde spoznal aj svoj kňazský vzor, pápežského preláta Mons. Štefana Palorokov. Maturoval na Piaristickom gymnáziu Jozefa Braneckého v Trenčíne a v štúdiách pokračoval v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Badíne. Za kňaza bol vysvätený 17. júna 2006.

koviča, ktorý v Púchove pôsobil 35

Je o vás známe, že vašimi prioritami sú prísnosť a láskavosť. Boli rozhodujúce aj pri výbere vášho povolania?

Ťažko povedať. Na mne sa skôr odrazilo to Ježišovo: „Nie vy ste si vyvolili mňa...“ Svojmu povolaniu som sa dosť bránil, pretože prišlo v „nevhodnom“ čase. Bolo také „jonášovské“. Nevybral som si ho, skôr poslúchol.

V našich kostoloch sa denne odriekajú modlitby za kňazské i rehoľné povolania. Kto vymodlil povolanie vám?

To asi zostane tajomstvom. Viem,

že brata obetovala mama Bohu už v mladosti, keď bol zázrakom vyliečený z ťažkej choroby. A prečo si Boh vybral aj mňa? Asi má zmysel pre humor.

Ako vnímate úlohu Panny Márie, Matky kňazov?

Ako nenahraditeľnú.

Boli ste s vaším bratom Danielom rivalmi? Ak áno, v čom?

V tom, kto bude môcť zjesť najväčšiu klobásu zo špajze. Inak si na nejaký rivalský boj nepamätám. Práve naopak, brata si nesmierne vážim. Bol mi vždy vzorom a časom sa mi

stal aj neoceniteľným poradcom v ťažkých situáciách. Stále som jeho „mladší brat“, dáva na mňa pozor. Necítim medzi nami žiadnu rivalitu.

Spomínate si na nejaké súrodencské perličky z detstva?

Och, toho je veľa... Najradšej na svojho brata prezrádzam jeho citlivý spôsob utišovania. Keď som bol totiž ešte v kočíku, mama vraj niekam odbehla a nechala nás na chvíľu na chodbe. Dano ma mal strážiť, aby sa mi nič nestalo. Ja som začal za mamou veľmi plakať a Dano sa ma pokúšal utíšiť tak, že ma trieskal obuvákom po hlave... Odvtedy som takýto. (smiech)

V živote si radosť často podáva ruky s utrpením. Ako zvládáte tie ťažšie chvíle?

Utrpenie je so mnou už od narodenia, takže sme si na seba zvykli. Nemôžem povedať, že by niekedy nezaskočilo, ale naučil som sa vnímať tento pozemský život taký, aký je - dočasný. Hľadím skôr dopredu a prítomnosť sa snažím prežívať tak, aby som tú nekončiacu budúcnosť prežíval v radosť.

Aké prekvapenia máte pripravené pre farníkov?

Prekvapenia sa neprezrádzajú. Nechystám nič. Nie som tu preto, aby som vám ponúkal niečo pripravené,

ale preto, aby som žil spolu s vami a aby sme spoločne kráčali tou správnou cestou. Ostatné prinesie v správnou chvíľu Duch Svätý.

Na čo sa pri vás môžu tešiť mladí?

Tak ako každá oblasť pastorácie, aj táto pôjde podľa všeobecného nastavenia farnosti. Po Paľkovi som „zdedil“ mládež, deti a miništrantov. Snáď im pomôžem ešte viac milovať Boha a blížnych. Viac netreba.

Hory a cyklistika utužujú zdravie. Je vám blízky takýto druh relaxu? Áno.

Prezradíte nám názov vášho najobľúbenejšieho jedla?
Bryndzové halušky s oškvarkami.

Máte nejaké životné krédo?
„Tebe je tma ako svetlo.“ (Ž 139)

Čo vás najviac napíňa v kňazskej službe?
Láska ľudí k Bohu.

V období pôstu by sme sa chceli čo najviac priblížiť k Pánovi. Akým spôsobom?
Stačí chcieť a dať Bohu priestor, aby pôsobil. On už vie, čo ďalej.

Ďakujeme pánu kaplánovi za úprimný rozhovor.

Anka G. Vavrová
Foto: A. Vlčko

*Hovorím Pánovi:
„Ty si môj Pán.
Pre mňa niet štastia
bez teba.“*

Žalm 16, 2

Prievidza má v sebe obrovský potenciál

Nezdržal sa v Prievidzi dlho, ale napriek tomu, že tu pobudol len pol roka, veľa ľudí na neho nikdy nezabudne. Prinášame vám krátky rozlúčkový rozhovor s pánom kaplánom Pavlom Cerovským (28).

Aké boli vaše prvé pocity, keď ste sa dozvedeli, že pôjdete ako kaplán do Prievidze?

Prijal som to skôr bez pocitov. Mal som ísť do cudzieho mesta a žiť životom, akým som doteraz nežil. Prievidza bola mojou prvou kaplánskou zastávkou. Bol som plný očakávaní z realizácie ideálov, o ktorých nám rozprávali iní kňazi a vyučujúci v seminári. Tešil som sa na čosi nové a dovtedy neskúsené.

Ako ste sa cítili po prvých týždňoch?

Ideály sa zmenili na realitu. Nebolo všetko podľa mojich snov. Bolo to ťažké. Spoznať systém, zžiť sa s ním. Nastúpiť do rozbehnutého vlaku, a to hneď na prvý piatok. Spoznať ľudí a ich skutočné pohnútky. Ale čím ďalej, tým ďalej to bolo lepšie.

Ovplyvnila vás Prievidza v niečom?

Myslím, že áno, a to v rôznych smeroch. Od života na fare, kde som spoznal, ako dobre sa dá spolunažívať a pomáhať si, až po pastoráciu, osobné stretnutia a rozhovory. Táto polročná skúsenosť mi dala veľa. Už teraz si to začínam uvedomovať.

Mysleli ste na budúcnosť? Plánujete rozvíjať plány, ktoré ste chceli zrealizovať v Prievidzi, aj vo Zvolene?

Nemyslím na budúcnosť, som rád, keď dokážem správne prežiť súčasnú chvíľu. A plánov je veľa, len najprv sa musím vo Zvolene nájsť, potom budem môcť čosi aj realizovať.

Vaša najkrajšia a najhoršia spomienka...

Ktosi raz povedal, že život je o vzťahoch - a to je pravda. Preto sa aj moja najkrajšia a najhoršia spomienka viaže na vzťahy s ľuďmi. Ale nechám si ju vo svojom srdci. Čo je mne blízke, môže byť iným vzdialené a čo je pre mňa ťažké, iným sa môže zdať byť hračkou.

Je niečo, na čo nikdy nezabudnete?

Áno, určite. Na niektorých ľudí.

Čo by ste tu zmenili, keby ste ešte mohli?

Asi komunikáciu a vzájomné vzťahy. Otvorenosť a také zdravé realizovanie jednotlivých talentov.

Je niečo, čo by ste chceli odkázať Prievidzi do budúcnosti?

Máte v sebe obrovský potenciál, poklad, ktorý je ukrytý a stačí tak málo. Stačí sa otvoriť.

Ďakujem za rozhovor!

Dominika Košťaliková

Nikdy neklesaj na duchu

Ježiš, nevinný, pretrpel pre teba všetky muky. Pros si v pôstnom období milosti, ktoré ťa užšie spoja s Milovaným. Bud' poddajný a učentlivý v jeho rukách. Opust' seba, neobávaj sa skúšok. Tie ťa povznesú, tie ti pomôžu, aby si viac miloval. Duša, ktorá sa celkom oddá Bohu, požíva pokoj. Výzva pre teba, podľa myšlienok sv. pátra Pia:

1. Predstav si každé ráno Ježiša tichého a pokorného.
2. Uchovaj si dušu i tvár stále v jase.
3. Premýšľaj každé ráno pred Bohom, čo by si mal urobiť, aby si poskytol blížnemu pomoc a útechu.
4. Predvídaj príležitosť, pri ktorej sa musíš premôcť, aby si bol ochotný odpúšťať urážky.
5. Bud' zhovievavý k nedostatkom a chybám iných. Uznávaj dobré vlastnosti iných. Nauč sa trpezlivo znášať ťažkosti iných.
6. Navykaj si láskavému výrazu, pozdravu, úsmevu pri stretnutí a iných formách kresťanskej zdvorilosti.
7. Ustúp v nezásadných veciach mienke iných.
8. Nič nevytýkaj bez pridania láskavého slova.
9. Správaj sa tak, aby si ľudia tvoje čnosti vážili. Sám sa nimi nechváľ, hlavne neponižuj tých, ktorí ich nemajú.
10. Bud' ochotný žiadať o prepáčenie, keď si sa previnil.

Pripravila: E. Pogorielová

Fašiangy plné aktivít

Plesovú sezónu otvorili tento rok študenti piaristického gymnázia. V sobotu 30. januára sa v jedálni SŠS konal v poradí už tretí **Ples Piaristického gymnázia pre študentov a priateľov školy**. Ples bol organizovaný Študentskou radou a študentskou spoločnosťou Clever. V nedeľu 31. januára bol v tých istých priestoroch pripravený tradičný **Detký maškarný ples** na tému stvorenie sveta.

Ďalší víkend už znamenal doslova lavínu podujatí. Rozhodnúť sa správne v **sobotu 6. februára** bolo veľkým rébusom pre mladších i tých

skôr narodených. Sekcia pre mládež Banskobystrickej diecézy pripravila **10. diecézny ples** vo Vyhniciach, na ktorom nechýbali ani mladí z Prievide. Najväčším podujatím priamo u nás vo farnosti bol tiež desiaty ročník **Farského plesu**. Na druhom konci mesta plesali aj farníci zo Zapotôčiek. No a aby toho nebolo málo, v Tužine pripravili už štvrtý ročník gospelového festivalu **Pozdvihni svoj hlas**, na ktorom zahrali napríklad Kapucíni či Jerichove Trúby. Všetky podujatia sa podarilo zorganizovať veľmi dobre, za čo treba poďakovať organizátorom a hlavne Pánu Bohu.

-dk-, -av-

Prievidzskí a bojnickí lektori sa školi

V sobotu 13. februára sa v jedálni Združenej strednej školy stavebnej v Prievidzi konal kurz lektorov, na ktorom sa zúčastnili laici vykonávajúci službu lektora v jednotlivých kostoloch dekanátov Bojnice a Prievidza.

Podujatie zastrešovalo Katolícke biblické dielo na čele s profesorom Antonom Tyrolom. Približne 90 účastníkov sa tu dozvedelo množstvo užitočných informácií týkajúcich sa pohybu v liturgickom priestore. Učili sa aj správne narábať

s hlasom či interpretovať a modliť sa Sväté Písmo. Školenie začalo o ôsmej hodine ráno, ukončené bolo sv. omšou o 17:00 vo farskom kostole v Prievidzi, kde si dve lektorky vybrané spomedzi účastníkov vyskúšali teoreticky nadobudnuté vedomosti v praxi. Každý účastník dostal potvrdenie o absolvovaní kurzu a zároveň bol odporučený na vykonávanie služby lektora podľa pokynov a usmernení miestneho kňaza.

Petra Humajová

Imrich Vaško - Pedagóg s veľkým srdcom

Minulý rok vo februárovom Bartolomeji zaznelo jeho meno **hneď** v úvode. Spomínala som ho vtedy ako zdroj inšpirácie ku vzniku umelecky ladeného čísla pri príležitosti sviatku patróna umelcov, blahoslaveného Fra Angelica. Po roku sa v našom farskom časopise objavuje jeho meno znova. Žiaľ - v smutnejšom tóne. 9. februára 2010 nás totiž doc. PhDr. Imrich Vaško, CSc., m. prof. KU, emeritný dekan Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, po ťažkej chorobe navždy opustil. Patrilo medzi našich čitateľov. Nechá mi nevenovať mu aspoň pár slov.

Niektorí z nás ho poznali. Nielen tí, čo mali niečo dočinenia s Katolíckou univerzitou, ale aj tí, čo sa zúčas-

tňovali letných žurnalistických seminárov organizovaných združením Network Slovakia. Tam nás vždy vítal s nadšením a úsmevom na tvári. Pre každého mal milé slovo, povzbudenie i prejav nesmiernej úcty navonok predstavený jeho typickým úklonom pri pozdrave. Pán v dôchodkovom veku, preháňajúci sa s nevyčerpatelnou energiou chodbami fakulty, upútal pravdepodobne pozornosť každého. Nie svojou dôležitosťou, práve naopak. Napriek početným titulom a oceneniam v ňom viac ako „dôležitosť“ rezonovala „malosť“. Docent Imrich Vaško.

Prešovská etapa

Imrich Vaško sa narodil 8. novembra 1936 v malej dedinke Ondrašovce neďaleko Prešova. Pochádzal z deviatich detí. Jeho rodičia boli jednoduchými roľníkmi, no dali mu nesmierne veľa: „*Vždy hrdo vypovedám, že naši dobrí, predobří roľníci rodičia, rodili sa, žili, snili*

v plnosti ťažkého bytia, údelu života a viery, do vysilenia pracovali, neskonale milovali a uzrozumení či pripravení umierali. Ó Bože, býval to svet múdrych v jednoduchosti i pilnosti, hojnosti Tvojej lásky!“

Vyštudoval slovenský jazyk a literatúru v kombinácii s ruským jazykom na vtedajšej Univerzite Pavla Jozefa Šafárika, dnešnej Prešovskej univerzite. Po ukončení štúdia zostal pôsobiť na Katedre slovenského jazyka a literatúry. Tu sa zoznámil so svojou budúcou manželkou Zuzanou. *„Dvaja samotári išli týmto pozemským svetom a cez modlitbu ako rozhovorom so Stvoriteľom sa priblížili na dotyk,“* hovorí o tom. *„Asistent na Katedre slovenského jazyka a literatúry FF UPJŠ a poslucháčka hneď po príchode na štúdium výtvarnej výchovy a slovenčiny. 25. júla 1964 v Chmiňanoch nás zosobášil vdp. Ján Marton. A v nás hlboko Oravu i Šariš.“*

Svoje životy tak spojili dvaja umelci, milovníci hlbokých slov a Božej krásy. Kto ich poznal, otváral oči od úžasu nad tou veľkou láskou. A otvárali sme ich i my, ktorí sme už Zuzanu poznať nemohli. Hoci si ju Pán k sebe v roku 1999, len ako 55-ročnú, povolal, v spomienkach a neutíchajúcej láske pána dekana ako-by stále žila. Ako to aj sám Imrich Vaško neskôr zhodnotil, Pán v jeho živote konal týmto spôsobom preto, lebo mal preňho pripravenú ešte jednu veľkú úlohu.

Zakladal Katolícku univerzitu

Po smrti Zuzany odišiel čerstvý vdovec z Prešova, aby sa v Ružomberku spolu s niekoľkými zanietenkami pričínil o vznik Katolíckej univerzity. Podarilo sa a on sa na dve funkčné obdobia stal prvým dekanom jej

Filozofickej fakulty. V univerzite našiel svoju novú rodinu. Keď sa ho v jednom rozhovore pýtali na to, aký je jeho vzťah k miestu, kde pôsobí, odpovedal: *„Označím ho za vzťah na druhú, familiárne za najvyšší, čistý. Prosím Boha o silu vydržať. Neuhnúť. Nepodliezť vysoko podloženú latku. I tento vzťah je z rodu posvätných ako manželstvo. Líubiť, prelúbiť až za hrob.“* Aj posledné chvíle, posledné utrpenie a bolesti venoval práve jej. *„Všetko obetujem za univerzitu,“* hovorieval v záverečných okamihoch svojho života, ktoré prežil v Charitnom dome sv. Jána Bosca na Spišskej Kapitule. Umieral práve v dňoch, keď sa v kostoloch čítal pastiersky list napísaný pri príležitosti 10. výročia vzniku Katolíckej univerzity.

Milovník literatúry a študentov

Okrem Boha ako pôvodcu všetkého, rodných Ondrašoviec a manželky Zuzany so synom Andrejom, mal Imrich Vaško v živote ešte dve veľké lásky - literatúru a študentov. Literatúru, najmä poéziu, vnímal na literárneho vedca možno trochu nezvyčajným spôsobom: *„Bohu ďakujem za ten nezaslúžený dar. Milujem slovesné umenie, literatúru, nadovšetko POÉZIU ako Jeho samého. Milan Rúfus a Karol Strmeň podávajú si u mňa ruky a ja som tomu nesmierne rád. Rovná sa to božskému. Až priamo milosti.“* V poslednom období života sa venoval písaniu monografie o svojom osobnom priateľovi Milanovi Rúfusovi, ktorú ešte stihol dokončiť. Na knižných pultoch by sa mal objaviť začiatkom marca.

Študenti - to bola iná kapitola jeho života. *„Netajím, že ste mi, milí mladí priatelia, ako vlastná rodi-*

na,“ povedal v jednom rozhovore. „Vskutku sa vám teším, rád sa s vami rozprávam, ak treba, pomáham. Nosím si vás v srdci.“ A že to neboli iba slová, ale pravda, to študenti naozaj cítili. Svedčia o tom početné spomienky zachytené v Knihe kondolencií zapísané v prvé dni po jeho smrti:

„Pán dekan bol prvý, ktorého som v jedno popoludnie stretla ako prváčka na FF KU v Ružomberku, keď som si nevedela dať rady s rozvrhom. Bol veľmi milý a ochotný. Pamätám si, ako sa mi prihovril a išiel so mnou za človekom, ktorý zostavoval rozvrhy. Keď ho oslovil ako pána dekana, bola som vo veľkých rozpakoch, že sa prihovril mne, prváčke, a dal si tú námahu pomôcť mi. Každým pribúdajúcim dňom som si uvedomovala, aký je to vzácny človek. Som veľmi rada, že som mala tú česť byť na jeho prednáškach, kde rozprával častokrát o tom, čo i žil.“ (Livia Ševcová)

„Každé ráno, keď som prišla na prednášky prvým vlakom, pristavil sa pri mne sympatický starší pán s úsmevom na tvári. Vždy si našiel chvíľku prehodiť okrem pozdravu aj zopár slov navyše. A vôbec mu neprekážalo, že ja som študentka a on dekan. Vytváral nielen obraz univerzity s ľudskou tvarou, no najmä špecifický rodinný charakter, ktorý sa na iných vysokých školách ťažko hľadá.“ (Iveta Hricková)

„Ako prváčka som častokrát zvažovala, či som sa rozhodla správne pre štúdium, veľakrát som mala úmysel školu opustiť... Cítila som sa stratená a takmer som nikoho nepoznala, vzťahy sa mi nadväzovali len s veľkými ťažkosťami... No a v je-

den večer mi podržal dvere. „Nech sa páči, pod’te!“ „Ďakujem,“ odvetila som, nevnímajúc, že to bol sám pán dekan... Vzápätí sa mi prihovril: „Ako sa pekne usmievate! A tá nádherná jamka v líčku, to sa mi páči! Vy ste naša študentka?“ A začal sa milý rozhovor. Rozlúčili sme sa a ja som mala obrovský pocit šťastia, že za celý ten čas sa mi tu nikto neprihovril a zrazu to bol sám veľký pán DEKAN! Tá radosť zo stretnutia bola obrovská, pretože od toho momentu sa stali - ON i UNIVERZITA- mojimi PRIATELMI.“ (Petra Šimášková)

Veľký človek

I ja som patrila k jeho študentom. Možno k tým, ktorí mu svojou tvorbou boli o odrobinu bližší ako ostatní, aj keď v takýchto dimenziách je pri ňom ťažko hovoriť. Spôčiatku som si ho „nevyvolila“ ani tak ja, ako on mňa. Vyhľadal ma. V jednu nedeľu v telefónnom zoznam, keď sa dozvedel o tom, že si v rodine vydávame časopis. A potom neskôr, keď už mal moje meno priradené k tvári, na chodbe, kde som ho idúc z prednášky „nachytala“ zastavovať všetkých okoloidúcich študentov s otázkou: „Nevideli ste

Petra Humajová?“ Chcel ma vtedy pozvať ako účinkujúcu na program Dňa umelcov, ktorý sa konal v to popoludnie. A nevedel číslo mojej internátnej izby. Odvtedy sme sa stali nerozlučnými „spojencami“. Ako mnohí iní, aj ja som začala vnímať, že to nie je len „učiteľ“, ale aj „otec“. Nielen vo chvíľach, keď sme sediac na dekanáte pili čaj a rozoberali poéziu, alebo keď ma večer niekde stretol a šiel odprevať, aby som nocou nekráčala sama. Ale aj vtedy, keď hostil študentov čakajúcich na prednášky keksíkmi, či bojoval za naše práva aj za cenu svojich osobných strát.

No to, čím dal za svojím životu krásnu záverečnú bodku, bol spôsob jeho umierania. Mala som ho možnosť pár dní pred jeho smrťou navštíviť, a tak som to „zakúsila“ na vlastnej koži. Trpel, ale pýtal sa na môj život, mal bolesti, ale zaujímali ho starosti iných. Tak ako on kedysi dal po smrti Jána Pavla II. tomuto veľkému pápežovi prívlastok Karol z Kríža, obdarovali študenti z univerzity novým menom aj jeho: „Ján Pavol II. Katolíckej univerzity“. A ja by som snáď dodala - Imrich z Kríža.

Krásny život - krásna smrť

„Prechádzam krížovú cestu. Všetci si ju musíme prejsť sami. Prežiť sami. Nebojte sa objat' kríž!“ hovoril Imrich Vaško v posledných chvíľach. *„Aj ja som bol mláďa. Keď som bol vo vašom veku, nevedel som, čo je to kríž, ako ho treba objat'. Teraz, ako prechádzam tie dva - tri roky, toto údolie života, nechcem povedať, že už viem. Všetko sú to úžasné skúšky! Objímam tento kríž a cezeň sa chcem preporodiť.“*

Prah večnosti prekročil 9. februára,

v deň narodenín svojej ženy. Pohreb mal 11. februára, na sviatok lurdskej Panny Márie, ktorú počas života veľmi uctieval. Náhoda? Alebo Božia symbolika? To sa dozvieme asi až vo večnosti. No slovami rektora Katolíckej univerzity Tadeusza Zasepu - uvidíme, čo na to všetko povie Cirkiev. Čo povie na skutočnosť, ktorú my už cítime a vieme...

„Tak ešte raz, buďte mi všetci drahí. Ja si vás, keďže mám cez chorobu, ktorá zasahuje moje kosti, chorú hruď, predsa všetkých objímam, ako len najlepšie viem. S touto návštevou už pôjdem v roku 2010 a prosím vás, aj týchto priateľov, prosím všetkých dobrých ľudí - ako ja vám prajem, pomyslite si i vy na mňa. Prajme si to, čo sľubujeme aj pri oltári: i zdravie, ale aj choroby. Nebojte sa, pretože vlastne až v chorobe sa ukáže naše duchovné zdravie a možno v tom zdraví, relatívnom dočasu, sa prejaví naša nedokončenosť: treba sa nám dozvedieť, doučiť, dorecitovať, dorozjímať...“

Po sedemdesiatich troch rokoch vyhasol život pedagóga s veľkým srdcom, docenta Imricha Vašku. Do srdca svojich študentov však za ten čas stihol zasiahť mnoho. Nielen poznanie skutočnosti, že dôležitejšie ako vedomosti sú vzťahy, ale aj príklad života pevne zakoreneneho v Bohu, ktorý sa práve uňho napriek utrpeniu vyznačoval stálou prítomnosťou radosti, pokoja a pokory.

Petra Humajová,
absolventka Katolíckej univerzity
(V článku boli použité citáty
z rozhovorov v časopisoch Maňa
a Zumag a informácie zo stránky
www.ku.sk/vasko/.)

Tešiť zarmútených

Skutky duchovného milosrdenstva - 4. časť

Koho Pán Boh miluje, toho krížom navštevuje. Tak si zvykneme pozvdychnúť, keď sa nám nedarí. Nie je jednoduché prijať nepredvídané ťažkosti. Nie je ľahké pochopiť, prečo nás dobrý Boh niečím skúša. Vtedy nám dobre padne, keď máme niekoho, kto nás vypočuje, kto s nami súcíť. Táto služba je jedným zo skutkov duchovného milosrdenstva.

Svätý farár z Arsu, Ján Maria Vianney, upozorňoval: „Treba nám kríže, aby sme mysleli na Boha.“ V takomto nazeraní na Božie rozhodnutia môžeme nachádzať zmysel v trápení. Ten, kto je odhodlaný potešovať zarmútených, musí vedieť vysvetľovať, musí byť schopný viesť k odpovediam na otázky. Prečo práve ja? Prečo práve teraz? Ako pôjdem ďalej? Sám človek svojím chápaním len ťažko pochopí. Prijatie utrpenia musí ísť cez Krista, cez jeho obeť na kríži a jej zmysel.

Zarmútení boli aj apoštoli. Ježiš im oznámil, že bude musieť od nich odísť, že bude odsúdený, zajatý a vydaný na smrť. „Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa.“ (Jn 14,1) Tak teší Učiteľ svojich verných. A nielen to, prisľubuje im zároveň Tešiteľa, Duha Svätého, ktorý je najväčšou potechou, akú im môže poskytnúť. V ňom máme mať potešenie aj my, v ňom máme navádzať na prijatie utrpenia aj našich blízkych, ktorých utešujeme.

Aby sme dokázali zarmútených skutočne potešiť, je potrebná aj naša modlitba. Treba Boha prosiť, aby uľahčil bremeno, aby našiel spôsob, ako s nimi budeme môcť úprimne súcíť. Aby našiel situácie, v ktorých budeme môcť pomáhať. Dobrým slovom, dobrým skutkom, či príkladom. Alebo so zarmúteným

len mlčky sedieť, venovať mu čas a presvedčiť ho o tom, že jeho problém nás zaujíma.

Hektickosť dnešných dní nás vedie k tomu, že na potešovanie zarmútených si nenachádzame čas. Ľudia v starobincoch, útlukoch, nemocniciach či väzniciach sú hladní po poteche, ktorú môže dať každý z nás. Možno práve pôst by mohol byť pre nás impulzom. Mohol by sa stať časom, kedy spomalíme a nájdeme si cestu na tieto miesta plné utrpenia. A tie sa aj naším pričinením môžu stať ostrovmi duchovného milosrdenstva.

Alojz Vlčko
(Použitá literatúra: Enzo Bianco - Čokoľvek ste neurobili... Don Bosco 2009 a Štefan Hirjak SJ - Skutky milosrdenstva, Dobrá kniha 2003)

Ku každému z nás sa Boh prihovára inak. Do každého z nás vložil niečo iné. Tak, aby sme ako jednotlivé kúsky skladačky mohli do seba zapadnúť a vytvoriť jednotu. Kompletný obraz, puzzle, či mozaiku. Malé kúsočky, ktoré sa pri podvolení tvorcovej ruke nechajú pootočiť, okresať či posunúť, a tak sa môžu doplniť a vytvoriť jeden celok - Cirkev. To sme my. Ľudia. Kúsky skladačky, ktoré ak vyrieknu svoje áno, sú Tvorcom vložené na prázdne miesto mozaiky tak, aby jej krása bola úplná.

Svoje áno vyriekol i slovenský kňaz, ktorého Prievidzi iste netreba veľmi predstavovať - pán kaplán Tomáš Kuník. Jeho „áno“ nasledovali v septembri i tri rehoľné sestry z Kongregácie Milosrdných sestier - satmárok. A práve o nich a mojom pobyte v Albánsku vám chcem porozprávať. Využila som príležitosť a pridala sa k p. kaplánovi Tomášovi, ktorý sa 14. februára vracal späť do Albánska. Ďalšou spolucestujúcou bola aj naša rodáčka, s. M. Luciana, ktorú si skôr asi pamätáte pod občianskym menom Kristína Žiaková. V auguste roku 2009 zložila kongregácii večné sľuby a po 10 rokoch opustila komunitu vo Vrícku a s ďalšími dvomi sestrami - s. Vincentou a s. Antóniou - odišla na misie do Albánska.

Modlitbou na colníkov

Cesta bola pomerne náročná a trvala približne 19 hodín. O našich zastaveniach rozhodovala len kontrol-

ka benzínovej nádržky, a tak som z tranzitných území Maďarska, Chorvátska, Bosny a Hercegoviny a Čiernej Hory zakúsila svojimi krokmi len niektoré z nich. O zábavu ale núdza nebola a nejednou sme sa spoločne pobavili na milej snahe sestry Vincenty nájsť po 15 ročnom misijnom pobyte na Ukrajine správne slovenské slová. Nechýbal ani ruženec so svojimi desiatkami v ukrajinskom, albánskom, latinskom a vďaka môjmu podaniu i slovenskom jazyku. Nastali však i horúce chvíle, keď sa colníci na albánskej hranici rozhodli uznať tašku s liekmi za neprecliteľný tovar. Všetko nasvedčovalo tomu, že bude nutné sa vrátiť a skúsiť

iný hraničný prechod. No Panna Mária vypočula naše tiché prosby a na scéne sa zjavil colník, ktorý spoznal otca Tomáša a dal správny pokyn k tomu, aby sa naše cesty opäť vyrovnali.

Veselé karmelitánky

Poslednou zastávkou, než sme dorazili do cieľa, bola návšteva sestier karmelitánok, za ktorú iste vďačíme spoľahlivo fungujúcemu terénnemu autu otca Tomáša. To zvláda i nevyasfaltovanú, horskú, strmšiu a mokrú cestu ku kláštoru. Sestry nás privítali milým pohostením a srdečným prijatím. Môj údiv vzrástol o to viac, že hoci viem, že sú to najprísnejšie klauzrované sestry, ktoré po vstupe do kláštora prežijú celý život v odlúčení od sveta, stretla som sa tu s plnou radosťou a veselosťou. Do návštevnej miestnosti predelenej kovovou mrežou prišlo asi osem sestier, ktorých smiech bol tak nákazlivý, že i napriek mojej rečovej bariére sme sa lámanou angličtinou a posunkovou rečou dokázali vzájomne pochopiť a pout'ahovať si zo seba. Samozrejme na všeobecnú veselosť a pobavenie ostatných. Zamýšľala som sa nad tým, ako si niekedy musíme nasadiť masku veselosti tam, kde nie je problém si jazykovo porozumieť. A ako sa paradoxne úplne voľne dokážeme zabaviť tam, kde by to ľudská logika nepredpokladala. Nuž, Bohu našťastie nie je nič nemožné, a tak som i ja miesto očakávaných rozpačitých chvíľ našla srdečné prijatie, radosť a porozumenie.

Z karmelitánskeho kláštora už naša cesta neprerušovane pokračovala do cieľového mesta Rreshen. Zvítanie bolo milým prekvapením, keďže sme sestru Lucianu (s tým najlepším

úmyslom) o mojom príchode vopred vôbec neinformovali. Bolo to veľmi veselé a príjemné stretnutie.

Krajina plná protikladov

V Albánsku som strávila pár dní. Každý z nich by si zaslúžil svoj priestor, ale nie všetko osoží, a tak vyberiem to najdôležitejšie. V ďalších dňoch som spolu so sestrami a otcom Tomášom mala možnosť navštíviť dedinky, do ktorých o. Tomáš dochádza a kde budú sestry pôsobiť (Buškaš a Ulč), keď sa zdokonalia v jazyku. V piatok sme podnikli aj štvorhodinovú túru, ktorej odmenou nám bol krásny výhľad. Čo sa týka Albánska, je to krajina plná protikladov. Nájdete tu krásnu prírodu a prostredie. Z hľadiska cestovného ruchu disponuje táto zem mnohými atraktivitami: morom, priehradami, skalami, strmými vrchmi i zasneženými končiarimi. No Albánci vraj lyžovačku nepoznajú a hoci je príroda krásna, nie je turisticky upravená. Bane sú vraj bohaté na ložiská medi, železa, niklu, ale v krajine je takmer 100 % nezamestnanosť. Hlavné mesto Tiranë je moderným mestom, avšak vytvoriť si podľa neho obraz o krajine by bolo plne zavádzajúce. Na vidieku sa stretnete s roztrúseným odpadom, schátralými domami a chudobou. Cesty sú porozbíjané a podmyté. Ľudia sú biedne oblečení a zväčša žijú z príjmov, ktoré im

posielajú v zahraničí žijúci členovia rodín.

Nebude to ľahké

Práve do takejto oblasti sa onedlho presunú sestričky satmárky. Problémov ich čaká viac ako dost: naučiť sa albánsku reč, zariadiť dom tak, aby bol obývatelný, pochopiť kultúru a problémy domácich ľudí, aby ich vedeli svojou činnosťou osloviť a získali ich srdcia pre toho, ktorého prišli ohlasovať. Ťažkostí, a predovšetkým praktických, je nemálo. Úprimne vzdávam obdiv ich odhodlaniu, zápalu a dôvere v Božiu prozretelosť, ktorá ich pomalými krôčikmi posúva vpred. Ďakujem a vyprosujem, aby medzi nimi i naďalej vládol sesterský duch lásky a vzájomnej služby, ktorý som po

niekoľko dní mohla zakúšať i ja sama. A ďakujem i vám, ktorí ste s nimi v myšlienkach a svojich modlitbách.

Nuž a pre tých, ktorí by sa so sestrami chceli v modlitbe zjednotiť doslovne, pridávam v albánčine písanú modlitbu Zdravas Mária:

Të falemi Mari, hirplote,
Zoti me ty!
E bekuar je mbi të gjitha gratë,
dhe i bekuar fryti
i barkut tënd Jezus.
Shentja Mari, Nëna e Hyjit
lutu për ne mekatarët,
tash e në fill të vdekjes sonë.
Amen.

Text a foto: Mat'a

Medzi rehoľou a klavírom

Bl. Dina Bélangerová

V jednom rozhovore Ondrej Lazár Tkáč, člen hudobnej skupiny Kapucíni, hovoril o tom, ako sa kedysi rozhodoval medzi kariérou hráča na ústnej harmonike a rehoľným povoláním. Bolo to ťažké, ale rozhodol sa pre Boha - a dnes hrá oveľa viac, ako by v rehoľnom živote čakal. Niečo podobné zažila aj blahoslavená Dina Bélangerová. Spomedzi klavíra a rehole si vybrala to druhé. Boh však často už tu, na zemi, stonásobne odpláca to, čo mu dáme.

Dina Bélangerová sa narodila 30. apríla 1897 v Quebecu v Kanade. Jej rodičia boli zámožní a Dina bola ich jediným dieťaťom, venovali jej preto veľkú starostlivosť. Základnú školu študovala pod dohľadom sestier Notre Dame v rodnom Quebecu, neskôr ako internátna študentka v Bellevue. Keď mala osem rokov, začala sa učiť hrať na klavíri. Svoj

mimoriadny talent spojila s veľkou usilovnosťou a robila tak obrovské pokroky.

Svetskosť, ale aj duchovnosť

Dina poctivým štúdiom rozvíjala nielen svoju inteligenciu a talent, ale aj túžbu po svätosti. Ako desaťročná prijala prvýkrát sväté prijímanie, čo bolo pre ňu veľkým zážit-

kom. Už o rok neskôr prežila mystickým spôsobom Ježišovu blízkosť. Napísala o tom tieto slová: „Prvýkrát som výrazne počula jeho hlas, vnútorný, sladký a melodický, ktorý ma naplnil ozajstným šťastím.“

Lesk koncertných sál

Po dvoch rokoch v Bellevue sa Dina rozhodla ísť študovať do New Yorku. Učiteľia jej predpovedali veľkú umeleckú kariéru. Dina cvičila na klavíri niekoľko hodín denne. Chodievala na umelecké stretnutia, počúvala interpretácie hudobných diel v podaní významných umelcov. Fascinovali ju najmä skladby Chopina a Pucciniho. Keď sa vrátila späť do Quebecu, začala aj ona sama verej-

ne koncertovať a zožala veľké úspechy. Mnohým mladým mužom učarovala svojou pokorou, skromnosťou a kultúrou osobnosti.

Duchovné povolanie

Dina nezostávala upätá len na výslnie koncertných sál, ale stávala sa čoraz viac aj aktívnou členkou farnosti. Navštevovala chudobných a chorých, šila spolu s inými dievčatami liturgické rúcha a pri tejto práci s nimi trávila radostné večery plné smiechu a žartovania. Čoraz viac sa jej však do mysle vracala spomienka na Kongregáciu sestier Ježiša a Márie, s ktorou sa zoznámila počas svojho pobytu v New Yorku. Zdalo sa, že Pán ju tam volá, ona sa ale nevedela rozhodnúť. Má vymeniť koncertné siene a klavír za skrytý život so sľubom čistoty, chudoby a poslušnosti? Napokon sa rozhodla a povedala Bohu svoje „áno“.

Sestra Mária od sv. Cecílie Rímskej

V roku 1921 vstúpila Dina do noviciátu a v roku 1923 zložila prvé rehoľné sľuby. Prijala rehoľné meno Mária od sv. Cecílie Rímskej inšpirované jej láskou k hudbe, ktorej je sv. Cecília patrónkou. Keďže svoj život s Kristom žila veľmi intenzívne, matka predstavená ju poprosila, aby svoje stretnutia s ním opísala. Vznikol tak Životopis sestry Bélangerovej, dielo fascinujúce mnohých ľudí túžiacich žiť skutočný život s Kristom. Niektorí ju dokonca spolu so sestrou Faustínou označujú ako „učiteľku Božieho Milosrdenstva“.

Pracovať pre duše...

Sestra Mária od sv. Cecílie Rímskej, ktorá obetovala svoju lásku k hudbe pre lásku ku Kristovi, sa dočkala odmeny. Predstavené, dobre poznajúc jej minulosť, zverili jej úlohu

učiteľky hudby. Dina sa tak i naďalej mohla venovať svojej veľkej záľube a rozvíjať talenty aj u druhých. Z tejto úlohy sa však netešila dlho. Ochorela totiž na nevyliciteľnú chorobu a po niekoľkých rokoch jej ako 32-ročná podľahla. Krátko pred smrťou povedala: „Odchádzam k Bohu, aby som mohla pre svoju Kongregáciu i ostatné duše pracovať až do konca vekov. Prinesiem im radosť.“

Už v deň svojej smrti, 4. septembra 1929, mala Dina vo svojom okolí povest' svätosti. Tú potvrdil aj pápež Ján Pavol II., ktorý ju 20. marca 1993 zaradil do zoznamu blahoslavených. „Milovať a dovoliť pôsobiť Ježišovi a Márii.“ - to bolo heslo života bl. Diny Bélangerovej, mladej ženy, ktorá sa pre Krista vzdala všetkého, aby tak získala nekonečne viac.

Pripravila: Petra Humajová
(Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta 3;
www.veillee.net)

Spomienky na zosnulých

Dňa 16.2.2010 uplynulo **päť rokov**,
čo si Pán povolal do svojej nebeskej vlasti
manžela, otca, starého otca **Karola Czwingera**.

Pane prosíme, spas jeho dušu.
Kto ste ho poznali, venujte mu tichú modlitbu.
Za modlitby ďakuje rodina Czwingerová.

Dňa 15. februára 2010 sme si pripomenuli **1. výročie**
úmrtia nášho brata, švagra a uja
Lukáča Mokrého z Prievidze.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami modlitbu
a tichú spomienku. Smútiaca rodina

Farská kronika

od 25. decembra 2009
do 26. januára 2010

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Samuel Koma
Vanesa Boboková
Šimon Jánoška
Ěma Magdolenová
Maximilian Schwartz
Samantha Zbiňovcová
Gabriel Černák
Martin Grolmus
Kristína Pružincová

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva:

Peter Štefanec a Zuzana Barborková
Ľubomír Olejník a Jana Huszárová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Johanna Melišková, 82 r.
Marko Foltán, 71 r.
Július Společník, 77 r.
Helena Feriancová, 71 r.
Viera Neiplová, 77 r.
Juraj Bačíšin, 70 r.
Mária Tokárová, 77 r.
Helena Reisová, 82 r.
Ján Dúbrava, 69 r.
Anna Masárová, 77 r.
Miroslav Švercel, 77 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Teologický poradca:

Mgr. Martin Dado, dekan
Zodpovedný redaktor, sadzba:
Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Redaktori:

M. Melicherčíková,
A. Gálová, A. Karaková,
Mgr. P. Humajová

Kontakt:

web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej,
Mariánska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,30 € (9,04 Sk)

Fotografie: titulná strana - M. Melicherčíková, str. 3, 6, 19 a zadná strana - A. Vlčko, str. 8 a 10 - www.ku.sk

Tlač: PATRIA I., spol. s r. o.

Prievidza. Tlač registrovaná
Okresným úradom v Prievidzi pod
č. MT 1/1994.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
výberu a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciame.

Rozlúčka s kaplánom Pavlom Cerovským 31. január 2010, Farský kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi

Privítanie kaplána Branislava Markoviča 1. február 2010, Farský kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi

Detský maškarný ples

31. január 2010, Jedáleň spojenej strednej školy v Prievidzi

Diskusia o misiách v Albánsku s Tomášom Kuníkom

9. február 2010, Farský kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi

